

[Alfred Jensen.]

til kommer, at udgifterne til kontingenter jo også er steget. Det er vel i særdeleshed dette forhold, der har spillet ind i protesterne.

Tjenestemændene har jo fremført en sønderlemmende kritik af pristallet. Deri er der ikke noget mærkværdigt, for alle mennesker her i landet kritiserer pristallet, og det med rette. Der findes næppe nogen, der vil forsvare dette pristal og påstå, at det er pålideligt. Jeg tror ikke engang, departementschefen i statistisk departement tør påstå, at dette pristal er korrekt; ja, jeg ved, at han ikke vil gøre det, for han må indrømme, at vareforringelserne ikke er indregnet i pristallet, og så kan dette ikke være et korrekt udtryk for den forøgelse i udgifter, et husholdningsbudget har haft.

Pristallet begrundes jo dette løntillæg, men man må indrømme, at når pristallet begrundes et løntillæg for tjenestemændene, bliver der også andre, der med fuld føje kan rejse krav om at få deres indtægter forøget. Det gælder alders- og invaliderentemodtagerne, hvis rente reguleres i henhold til pristallet; det gælder de arbejdsløse, hvis understøttelser også bestemmes af pristallet, og det gælder arbejderne, som også i stor udstrækning får deres indtægter reguleret i henhold til det officielle pristal. Jeg forstår så udmærket, at regeringen vil komme med forslag om, at alders- og invaliderentnyderne også skal have et tillæg til renten, men da man må gå ud fra, at dette tillæg ikke ydes af hensyn til konkurrencen med det private erhvervsliv, men fordi renten ikke slår til, er der faktisk givet bevis for berettigelsen af tillægget til alle lønninger.

Og det er særdeles rimeligt, at også de arbejdere, som har lønninger, der ikke blot ligger på samme niveau som postbudenes og andres, men endog derunder, rejser kravet om at få deres lønninger forhøjet i denne omgang. Det er klart, at når man bygger selve reguleringsordningen på et sådant pristal, kan en lønordning som den, vi gennemførte i 1946, ikke holde, når man står overfor en prisudvikling som den, vi har været vidne til de sidste par år. Men der var også andre ting i denne lønningslov, som gjorde det sandsynligt, at den ikke kunne holde overfor en sådan udvikling. Jeg tænker her på den form, hvorunder regulerings-tillægget bliver givet. Det ydes i henhold til en skala, som aldeles ikke giver det procentvise tillæg, som pristallet hjemler; og netop dette forhold har jo været bragt i forgrunden i debatten om forholdet mellem statens og

det private erhvervslivs lønninger. Jeg tror, at dette tilstrækkeligt har bevist lønningslovens utilstrækkelighed. Jeg er overbevist om, at hvis man havde fulgt vort råd i 1946 — det gik ud på at lade tjenestemændene få lejlighed til at se kommissionsforslaget og få lejlighed til at tage stilling til det ved en urafstemning, før det kom til behandling her —, ville vi have undgået en udvikling som den, vi er kommet ind i. Jeg er klar over, at vi så ville have fået en lønningslov, der i højere grad havde svaret til tjenestemændenes ønsker og forventninger. Nu valgte man at gå den anden vej, at smække lønningskommissionens forslag på bordet her i folketinget, uden at tjenestemændene havde fået lejlighed til at se, hvad der stod deri, og man støttede sig udelukkende til organisationernes repræsentanters godkendelse af dette forslag.

Som sagerne står nu, er der ikke andet at gøre end at give et løntillæg. Man burde naturligvis tage hele lønspørgsmålet op til behandling, for der er jo mange problemer, der trænger til at blive rejst, hvis man skal nå frem til ændringer på områder, hvor loven virker uheldigt. Det ærede medlem hr. Karl Olsen har rejst spørgsmålet om de samgiftes reguleringstillæg. Han var i og for sig også inde på spørgsmålet om den forskellige behandling af gifte og ugifte. Alene disse to problemer kan jo begrunde, at man tager spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af statens lønningsform op til behandling. Men jeg vil tro, at hvis vi når frem til en rimelig ordning af dette tillæg, bliver der tilstrækkelig tid til en grundig behandling af de forslag, som det ærede medlem hr. Karl Olsen her har nævnt. Derfor vil jeg tro, at man i denne omgang kan indskrænke sig til et sådant særligt tillæg; dog må jeg sige, at det forekommer ikke mig at være tilstrækkeligt, hvad der foreslås, 2½ portion reguleringstillæg dækker ikke de prisstigninger, disse tjenestemænd har haft. Vi må højere op, hvis man skal skabe den tilfredshed, man er ude efter. Kravene er da også betydeligt større, og jeg vil anbefale, at man tager mere hensyn til tjenestemændenes ønsker nu, end man ofte er tilbøjelig til.

Det er ligeledes utilfredsstillende, at man i denne omgang, ved dette tillægs ydelse, opretholder skellet mellem gifte og ugifte og ydermere sætter et ekstra skel for de ugiftes vedkommende ved 40 års alderen. Det kan ikke være sådan, at lønninger skal være bestemt af de udgifter, lønmodtageren har. Lønnen må være et vederlag for den indsats, der ydes, og derfor må der være samme løn-